

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorvmqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolviones ... quām brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Possessorium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

Ad primum respondeatur, de jure pertinere ad Archidiaconum, cap: ad hac, de off: Archid: vel ad Decanum, cap: post elect: de concess: prebend: tamen hodie, per quicunque capit, siue Notarium Apostolicum, sive Regium: nam sic mandari videtur Ordinario ab Episcopis in Bullis beneficialibus, Rebuss: in for: dimiss: in possess: num: 11. & 13. & quæ verba debent poni in scriptura capturæ possessionis, vide ibi, nu. 14. etiam per clericum, vel sacerdotem, vel per Notarium ab Episcopo creatum, Rebuss: loc: cit: n. 13: 1

Ad secundum respondeatur, quod non, Rebuss: de requisit: in lit: col: num: 22. & infra: ratio potest esse, quia inter agens, & patientis debet esse differentia, Arg. ut de quodam Iubilao, cap: debitum, de bap. ut de jur: patro. ubi quis non potest seipsum presentare, & sic ipsum eligere, cap: per nostras, & ibi gloss: in versic: presentare, de jure pat. & d.c. debitum, & ibi gl. in ver. discret. Sed si quis propria auctoritate capiat possessionem, quam poenam mereatur? Respondeatur, quod Rebuss. dicit ex quibusdam, quod privatur ipso jure beneficio, per cap: eum qui, de præb: lib. 6. tamen ille tex. loquitur de violenter capiente possessionem, non de juridice, ego dicere, quod poena arbitraria, cum videatur sibi facere jus, Reb. loc: cit: num: 2.

Ad tertium. Respondeatur, quod non, sed sufficit Scriptura privata, trino teste signata, quæ æquivalat instrumento, Rebuss, loc: cit: num: 4. immo etiam per testes, ibidem.

Ad Quartum, probatur per ea, quæ dixi superius, instrumenta, scripturam privatam, tribus testibus, & per testes.

Ad Quintum, respondeatur per ingressum Ecclesiæ, aquæ benedictæ aspercionem, osculum altaris majoris, sonum campanæ, aliqui addunt statum libri, sed sufficiunt ea quæ dixit Rebuss: loco citat: num: 17. & infra.

Pro possessione, electione, presentatione, nominatione, institutione, confirmatione, collatione, vel alia provisione alicujus Ecclesiæ, vel beneficii canoniciatum, aut præbendarum nihil potest accipi, nisi qui in pios usus convertuntur, & hoc si observatum consuetudine immemorabili, quod si ita non erat, non potest modò id, quod prius convertebatur in usus profanos, facere Episcopus ut convertatur in usus pios, quia esset innovare, & simoniaicum, Navar. conf. 23. n. 101. & Sac. Con. dec. 266. in meis, censuit in hac verba: Dulciaria multa intelliguntur esse de genere prohibitorum, à Conc. Trid. c. 14. sess. 2. 4. ab aliquo caput. exigendorum, pro administratione in possessionem alicujus novi canoniciatus.

POSSESSORIUM.

AN de possessorio rei ecclesiasticae possit cognoscere judex laicus, & multi Doctores, ut Joannes de Syl. 1. p. q. 7. n. 12. ver. 8. arguitur, & Aflact. in conf. de burgentacitis, rub. 63. q. 8. n. 7. tenet, quod sic, tamen Covar. præt. q. c. 35. num. 1. dicit quod non, idque pro-

probat ratione: nam si causa est inter clericos, habent judicem competenter, si inter clericum, & laicum, & clericus est reus, similiter, quia actor sequitur forum rei, c. cùm sit generale, de for. compet. si laicus est reus, itidem, quia causa possessorii in beneficialibus pertinet ad forum Ecclesiæ, Clem. 1, de cau. poss. & propriet. & Clem. unica, de sequest. fruct. & poss.

Aliqui possunt salvare dictum Sylvani, & Afflitti in casu de quo ipse loquuntur, quando clericus habet beneficium auctoritate ordinaria, & possedit, venit alter provisus à sede Apostolica cum commissario Apostolico, & literis Apostolicis, privat illud de facto possessione, tunc clericus spoliatus habet recursum ad officiales Regios, pro defensione allegans se non potuisse sic abrupto spoliari, & tunc officiales Regii se intromittunt ad restituendum spoliatum, ita Affl. loc. cit. rub. 67. tamen ista doctrina non potest stare, & Cov. melius dicit per rationes suprapositas: nam vel reus clericus, vel actor, vel utrique adeant Ordinarium.

Aliqui possent dicere, quando beneficium esset regium, pura juris patronatus, vel nominationis Regiæ, vel sic pretenditur, & nec tunc possit clericus adire Regios officiales, capitulo, si diligenti, de for. comp. nec laicus, si esset actor, prout suprà, nec valet ratio, quod possessoriū est aliquid temporale, quia hoc dato, & non concessō, cùm superius dictum sit, esse quid spirituale in beneficialibus, tamen etiam pro re

temporali clericus convenit laicum coram judice ecclesiastico, & pro re merè spirituali clericus convenit laicum coram judice ecclesiastico, & si quis hac via laicali conaretur impedire executionem literarum Apostolicarum, incideret in bullam Cœnæ Domini, prout dictum est superius in ver. Bulla, & in ver. littera, sed posse contradici, prout dicitur in versic. contradictores.

Primo, possit doctrina Sylvani, & Afflitti practicari, quando laicus spoliaret clericum beneficio de facto ob aliquam prætensionem, & Episcopus excommunicaret illum servatis servandis, & ille parvi faceret excommunications & monitiones hujusmodi, & alter provisus implorat auxilium brachii secularis, prout dictum in ver. brachium.

Secundo & melius possent salvare dicti Doctores, quando agitur de possessione Ecclesiæ rerum temporalium: nam alias possessio super restitutioe rerum spiritualium est merè spiritualis, ita tenet, & probat Gem. in c. 1. ver. expeditio, de restit. Ipol. l. 6. ex Jo. And. in c. si. de jud. & Butrio in c. literas, de jur. cal.

PRÆLATI.

OMnes Prælati exempti ab Episcopi jurisdictione habentes jurisdictionem Episcopalem, possunt suis subditis omnia administrare, quæ ab Episcopis possunt exerceri, ita Nav. conf. 23. ex mente gl. in Cle. 1. in ver. propriis, de reb. Ecol. non alien. tamen hoc limita, non